

II. OSNOVNA ŠOLA CELJE

DROGE NA ŠOLAH

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorja:
Nik Spolenak, 7. a
Filip Robič, 7. a

Mentorici:
Tjaša Nežmah, univ. dipl. ped
Damjana Jazbinšek, univ. dipl. ped.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje 2014

II. OSNOVNA ŠOLA CELJE

DROGE NA ŠOLAH

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorja:

Nik Spolenak, 7. a

Filip Robič, 7. a

Mentorici:

Tjaša Nežmah, univ. dipl. ped

Damjana Jazbinšek, univ. dipl. ped.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje 2014

Kazalo vsebine

1	UVOD.....	6
2	TEORETIČEN DEL NALOGE.....	7
2.1	Vrste drog	7
2.2	Učinki drog so predvsem negativni	8
2.3	Zasvojenost.....	9
2.4	Zdravljenje	10
3	OSREDNJI DEL RAZISKOVALNE NALOGE	11
3.1	RAZISKOVALNI PROBLEM	11
3.2	HIPOTEZE	11
3.3	RAZISKOVALNA METODA	11
3.4	POTEK RAZISKOVALNEGA DELA.....	11
3.5	PREDSTAVITEV IN UTEMELJITEV REZULTATOV	12
4	ZAKLJUČEK.....	21
5	VIRI IN LITERATURA.....	22
	PRILOGA: ANKETNI VPRAŠALNIK.....	23

Kazalo preglednic

PREGLEDNICA 1: ALI ANKETIRANCI VEDO, KATERE SO PREPOVEDANE DROGE	12
PREGLEDNICA 2: ALI SO ANKETIRANCI ŽE BILI V STIKU S KAKRŠNIMIKOLI DROGAMI	13
PREGLEDNICA 3: ALI ANKETIRANCI POZNAJO KOGA, KI JE ŽE BIL V STIKU Z DROGAMI.....	14
PREGLEDNICA 4: RAZLOGI MLADIH ZA UŽIVANJE DROG	15
PREGLEDNICA 5: ALI ANKETIRANCI MENIJO, DA CIGARETE POVZROČAJO MOČNO ODVISNOST	16
PREGLEDNICA 6: MNENJE ANKETIRANCEV O DOSTOPNOSTI DROG	17
PREGLEDNICA 7: KAJ BI ANKETIRANCI NAREDILI, ČE BI JIM KDO PONUDIL DROGO.....	18
PREGLEDNICA 8: MNENJE ANKETIRANCEV O UČINKIH DROG.....	19
PREGLEDNICA 9: PRIPOROČILA ANKETIRANCEV OSEBI, KI JE ŽE ZASVOJENA Z DROGAMI	20

Kazalo grafov

GRAF 1: ALI ANKETIRANCI VEDO, KATERE SO PREPOVEDANE DROGE	12
GRAF 2: ALI SO ANKETIRANCI ŽE BILI V STIKU S KAKRŠNIMIKOLI DROGAMI	13
GRAF 3: ALI ANKETIRANCI POZNAJO KOGA, KI JE ŽE BIL V STIKU Z DROGAMI.....	14
GRAF 4: RAZLOGI MLADIH ZA UŽIVANJE DROG	15
GRAF 5: ALI ANKETIRANCI MENIJO, DA CIGARETE POVZROČAJO MOČNO ODVISNOST	16
GRAF 6: MNENJE ANKETIRANCEV O DOSTOPNOSTI DROG	17
GRAF 7: KAJ BI ANKETIRANCI NAREDILI, ČE BI JIM KDO PONUDIL DROGO.....	18
GRAF 8: MNENJE ANKETIRANCEV O UČINKIH DROG.....	19
GRAF 9: PRIPOROČILA ANKETIRANCEV OSEBI, KI JE ŽE ZASVOJENA Z DROGAMI	20

POVZETEK

V teoretičnem delu bova najprej predstavila, katere so vrste drog, v nadaljevanju bova opozorila na to, da so učinki drog predvsem negativni, tudi ko gre za uživanje tobaka, alkohola in kofeina.

Predstavila bova tudi, kaj je zasvojenost oz. kaj nas lahko v zasvojenost privede in kako lahko zasvojenost zdravimo.

Z najino raziskovalno nalogo sva želela ugotoviti, ali učenci in dijaki vedo, katere so prepovedane droge in če se zavedajo učinkov le teh. Zanimalo naju je tudi, ali so komu že ponudili drogo in če poznajo koga, ki je že bil v stiku z drogami.

Podatke, ki sva jih pridobila s pomočjo ankete, sva na sobotni šoli, ki so jo za raziskovalce pripravili naši mentorji, vnesla v program SPSS in izdelala preglednice. Grafe sva izdelala v programu MS Excel, celotno besedilo pa sva napisala in uredila s pomočjo programa MS Word.

Ugotovila sva, da se učenci in dijaki spoznajo na droge oz. tako vsaj trdijo in se tudi zavedajo (negativnih) učinkov drog. Le peščica anketirancev je že bila v stiku z drogami, kar je vsekakor pozitivna ugotovitev te raziskovalne naloge. Presenetilo pa naju je, da več kot polovica anketirancev pozna nekoga, ki je že bil v stiku z drogami.

1 UVOD

Droge so substance, ki vplivajo na centralni živčni sistem človeka in s tem posledično na celotno človeško telo. Človek pod vplivom drog specifično odreagira v določenih situacijah. Droge delimo na naravne (kokain, konoplja, kofein, tein, alkohol) in umetne (ekstazi, LSD, spolna droga). Delimo jih tudi na dovoljene (kofein, alkohol, tobak, tein) in nedovoljene (heroin, konoplja, ekstazi, kokain, spolna droga). Uživanje dovoljenih drog, predvsem alkohola in nikotina, so v našem socialnem okolju zelo razširjene, povzročajo mnoge bolezni, slabo kakovost življenja, razpad družin, veliko prometnih in delovnih nesreč. Kljub vsemu temu je toleranca uživanja alkohola in nikotina v naši družbi zelo visoka, kar je dolgoročno zagotovo zelo napačno. Tudi uživanje nedovoljenih drog ima visoko toleranco predvsem med mladimi ljudmi.

Zanimanje za to temo nama je vzbudilo mnenje, da je uživanje drog (tako dovoljenih kot tudi nedovoljenih) med mladino in starejšimi ljudmi v porastu.

S to raziskovalno nalogo želiva najinim vrstnikom in ostalim sporočiti in pojasniti, kako zelo škodljive so droge in kakšne so lahko posledice uživanja.

2 TEORETIČEN DEL NALOGE

Najprej bova predstavila, katere so vrste drog, v nadaljevanju bova opozorila na to, da so učinki drog predvsem negativni, tudi ko gre za uživanje tobaka, alkohola in kofeina. Predstavila bova tudi, kaj je zasvojenost oz. kaj nas lahko v zasvojenost privede in kako lahko zasvojenost zdravimo.

2.1 Vrste drog

Kot navaja Täschner (2002, str. 22 in 23), se **heroin** pridobiva iz glavice rastline maka, in sicer ga s preprostim kemičnim postopkom pridelujejo iz morfija. Poznamo ga v obliki praha, ki je v različnih barvnih odtenkih. Lahko je umazano bel, sivkast ali oker. Pogosta ulična imena za heroin so horse, moka, dope, staf in H.

Konoplja je najbolj znana pod imenom **marihuana**. Načini uporabe konoplje so največkrat v rekreativne namene, zaradi duhovne izkušnje, pri verskih obredih (npr. v hinduizmu) in v zdravilne namene. V zgodovini se je uporabljala tudi kot psihoaktivna droga.

(<http://drustvo-stigma.si/droge-informacije/konoplja>, pridobljeno 1. 3. 2014)

Ekstazi ali **MDMA** je univerzalna droga, saj deluje tako stimulatивно kot tudi psihadelično. Nekaj časa se je tudi uporabljala pri psihoterapiji. MDMA se ponavadi dobi v obliki tablet (ecstasy) in kristalov (prahu). Lahko pa se tudi nahaja v kapsulah.

(<http://www.drogart.org/droge/1195/ekstazi-alimdma.html>, pridobljeno 1. 3. 2014)

Kokain je droga iz kokinih listov. Kokini grmi uspevajo predvsem na vzhodnih pobočjih Andov. Deluje spodbujajoče za možgane. Surov kokain je prah z veliko nečistoč in ga uživalci običajno kadijo. Kokainov hidroklorid je vodotopen, bel, bleščeč prah, ki ga lahko uživalci njuhajo, zaužijejo ali raztopijo v vodi ter si ga vbrizgajo v žile. (Täschner, 2002, str. 35)

Tobak prihaja iz listov rastline tobaka *Nicotiana tabacum* in *Nicotiana rustica*. Listi so posušeni, prekajeni, stari in v kombinaciji z drugimi sestavinami. Iz tobaka izdelajo cigarete, tobak za pipo in tobak za žvečenje. (<http://www.druginfo.adf.org.au/drug-facts/caffeine>, pridobljeno 1. 3. 2014)

Kot navajajo avtorji Čebašek idr. (1999, str. 4) je **alkohol** depresivna droga, kar pomeni, da upočasni sporočila, ki potujejo med možgani in telesom. Alkohol lahko uživamo v obliki alkoholnih sladkarij, alkoholnih pijač, v jedeh in kot sestavino zdravil (sirup).

Kofein je najbolj priljubljena in razširjena droga na svetu. To snov najdemo v listih, semenih ali plodovih številnih rastlinskih vrst, kot so kava in čaj.

(<http://www.druginfo.adf.org.au/drug-facts/caffeine>, pridobljeno 1. 3. 2014)

Čebašek idr. (1999) zapišejo, da se nekatere droge (morfij, konoplja in metadon) uporabljajo tudi v zdravstvu, le da jo tam uporabljajo nadzorovano.

Zakon deli droge na zakonite (dovoljene) in nezakonite (nedovoljene). Jemanje **zakonitih drog**, imetje in trgovanje z njimi ni kaznivo. V to skupino lahko uvrstimo alkohol, tobak in pravi čaj. Te droge nimajo posebne zdravilne vrednosti, a je le-ta zelo majhna. Lahko pa so zelo škodljive in prav tako povzročajo odvisnost. Med zakonite droge lahko štejemo tudi različne vrste zdravil, ki vplivajo na naše počutje. Vendar je za uživanje le-teh potreben poseben zdravniški nadzor. Najstrožji je nadzor nad narkotiki, kot so morfin, kodein, metadon, ipd. V skupino **nezakonitih, nedovoljenih drog** pa uvrščamo marihuano, hašiš, THC, LSD, kokain, crack, opij, morfin, heroin, ecstasy, speed, ketamin. (www.e-tom.si teme/droge/vrste-drog, pridobljeno 28. 2. 2014)

2.2 Učinki drog so predvsem negativni

Heroin

Täschner (2002, str. 26 in 27) v nadaljevanju pojasnjuje, da se pri vbrizganju heroina v veno pojavi stanje omame, ki nastane 10 do 20 sekund po vbrizgu, njegovi znaki v nekaj minutah izzvenijo in kmalu preidejo v stanje popolne umirjenosti. Pravo omamo s heroinom po vsebini težko opišejo tudi izkušeni uživalci. Heroin tudi zmanjšuje duševne sposobnosti ljudi in vpliva na razpoloženje tako, da zmanjšuje strah in neugodje.

Konoplja

Konoplja je najbolj pogosta v uporabi zaradi svojih psihoaktivnih in fizioloških učinkov. Lahko povzroči evforijo, sproščenost in povečan apetit. Nezaželeni stranski učinki pa so: zmanjšanje kratkoročnega spomina, suha usta, slabše motorične sposobnosti, pordelost oči, paranoja in anksioznost. (<http://drustvo-stigma.si/droge-informacije/konoplja>, pridobljeno 1. 3. 2014)

Ekstazi ali MDMA

Učinki trajajo nekje 3-5 ur. Uporabnik začuti učinke ponavadi nekje od 20-90 minut po zaužitju. Učinki se nato v 5-20 minutah stopnjujejo do vrhunca, do tako imenovane faze "rush-a". Temu sledi plato, ki traja 2-3 ure. Sledi 1-2 ure spuščanja. Učinki so evforija, povečanje energije, občutek dobrega počutja in želja po komuniciranju z drugimi.

(<http://www.drogart.org/droge/1195/ekstazi-ali-mdma.html>, pridobljeno 1. 3. 2014)

Kokain

Täschner (2002) deli uživanje kokaina na telesne učinke in na psihične učinke.

Telesni učinki:

- na srce in ožilje (razbijanje srca, dvig krvnega tlaka),
- neznatno povišanje telesne zmogljivosti,
- nevarnost krčev.

Psihični učinki enkratne omame s kokainom so:

- privzdignjen glas,
- povečana motivacija,
- izboljšanje sposobnosti za navezovanje stikov,
- pozitivno razpoloženje,
- zadovoljstvo in občutek sreče,
- pomanjkanje utrujenosti,
- zmanjšana potreba po spanju,
- izguba teka (prav tam, str. 35, 36).

Tobak

Kako tobak vpliva na osebo, je odvisno od mnogih stvari, vključno z njihovo velikostjo, težo in zdravjem, pa tudi od tega, kakšna je oseba, ki to uporablja.

(<http://www.druginfo.adf.org.au/drug-facts/tobacco>, pridobljeno 1. 3. 2014)

Alkohol

Čebašek idr. (1999, str. 8) zapišejo, da alkohol deluje spodbujevalno, povečuje duševno in telesno sposobnost ter povzroča omotičnost.

Kofein

Kofein je poživilo, ki deluje na centralni živčni sistem in pospešuje prenos sporočil v in iz možganov. (www.druginfo.adf.org.au/drug-facts/caffeine, pridobljeno 1. 3. 2014)

2.3 Zasvojenost

Večina ljudi zdravila uporablja pravilno. Nekateri pa uporabljajo zdravila in druge snovi v povsem drugačne namene in ne za ohranitev zdravja. Verjamejo, da jim lahko nekatera zdravila, kot so pomirjevala in druge droge, pomagajo pobegniti pred bolečino in življenjskimi težavami. Drugi jemljejo različne snovi, kot so npr. steroidi, da bi izboljšali svoje dosežke pri športu in ravnanje v stresnih situacijah. Veliko ljudi uživa droge iz uporništv, dolgočasje ali pa zato, ker to počno tudi drugi.

Ker so ljudje navajeni, da dobijo zdravilo za svoje telesne težave, si poskušajo z zdravili pomagati tudi pri težkih občutkih in neprijetnem razpoloženju. Upajo, da se bodo s pomočjo zdravil počutili srečnejše. Čeprav lahko nekatera zdravila pomagajo ublažiti neprijetna razmišljanja in izboljšajo razpoloženje, pa večinoma zagotavljajo le začasno olajšanje. Jemanje zdravil ne rešuje problemov. Skrbi se spet pojavijo, ko učinek zdravil popusti.

V stresnih okoliščinah ali pri premagovanju dolgočasnja si lahko pomagamo z drugimi načini, kot sta na primer gibanje in poslušanje glasbe. Pomembno pa je, da se naučimo prepoznati probleme in jih reševati.

Avtorja Pete Sanders in Steve Mayers (1996) pravita, da nekateri ljudje postanejo odvisni od tablet, ker še naprej uživajo zdravila, ki jih ne potrebujejo.

2.4 Zdravljenje

Pete Sanders in Steve Mayers (1996) v svoji knjigi Droge podrobno predstavita problematiko zasvojenosti in natančno opišeta potek zdravljenja.

Zloraba drog lahko resno vpliva na človekovo življenje. Dobro je, da obstaja veliko oblik pomoči, ki so na voljo tistim, ki imajo problem. Nihče ne namerava zavestno postati odvisen od drog. Mnogi, ki imajo tak problem, občutijo, kako težko se je odreči drogam. Da povsem premagajo odvisnost, je potreben čas. Tudi tisti, ki od drog niso odvisni, občutijo, kako težko je spremeniti svoje vedenje. Obstaja pa mnogo poti, ki omogočajo začetek spopadanja s problemom drog.

Pogovor o problemih, povezanih z drogo, s tistimi, ki imajo podobne težave, ti pomaga začutiti, da v težavah nisi sam in da jih je mogoče premagati.

Kako težko je opustiti jemanje drog, je pogosto odvisno od tega, koliko časa je oseba jemala droge in kako odvisna je postala od njih. Nekateri ljudje potrebujejo dolgotrajno zdravljenje in podporo, da lahko premagajo ta problem. Nekateri ne morejo takoj prekiniti uživanja drog, za nekatere je to lahko celo nevarno, posebno če se je njihovo telo že povsem navadilo na učinke droge. Zdravniki odločajo o tem, ali bodo odmerke snovi postopoma zmanjševali ali pa bodo pomagali premagati odvisnost s pomočjo drugih zdravil. Predvsem pa je pomembno, da se zaveš, da imaš problem in poiščeš ustrezno obliko pomoči.

Ni lahko, a je vredno. Ljudi je pogosto strah prositi za pomoč, ker mislijo, da so stvari šle že predaleč. Zdi se jim, da so v povsem brezupnem položaju. Seveda drži, da je problem tem lažje reševati, čim prej začnemo. Toda vse vrste težav, povezanih z odvisnostjo od drog, je mogoče premagati z ustrezno podporo in zavzetostjo. Če se problema ne lotiš, ne bo nikoli rešen.

3 OSREDNJI DEL RAZISKOVALNE NALOGE

3.1 RAZISKOVALNI PROBLEM

V raziskovalni nalogi sva želela ugotoviti, ali so komu že ponudili drogo, ali se učenci in dijaki sploh zavedajo, kakšni so učinki drog, ali učenci in dijaki poznajo koga, ki je bil v stiku z drogami, prav tako pa naju je zanimalo, ali učenci poznajo vrste drog.

3.2 HIPOTEZE

- Učenci in dijaki vedo, katere so prepovedane droge.
- Učenci in dijaki imajo prevelik dostop do drog, saj drogo lahko dobijo skoraj »za vsakim vogalom«.
- Učenci in dijaki se zavedajo učinkov drog, saj menijo, da sta učinka drog predvsem zasvojenost.
- Mladi se odločajo za uživanje drog predvsem zaradi vpliva vrstnikov.

3.3 RAZISKOVALNA METODA

Za raziskovalno metodo sva uporabila anketni vprašalnik. Vseboval je 7 vprašanj zaprtega tipa in 2 vprašanja kombiniranega tipa (tj. vprašanje, kjer so ponujeni odgovori, anketiranec pa lahko napiše tudi svoj odgovor).

V večini sva vprašanja oblikovala po hipotezah, ki sva jih postavila za najino raziskovalno nalogo.

Predvidevala sva, da ne bodo vsi anketiranci odgovorili po resnici, ker so bila vprašanja preveč osebna.

3.4 POTEK RAZISKOVALNEGA DELA

Podatke sva zbirala s pomočjo anketnega vprašalnika. Anketni vprašalnik sva razdelila učencem sedmega, osmega in devetega razreda II. Osnovne šole Celje ter dijakom prvega letnika I. gimnazije v Celju.

Vprašalnice sva razdelila januarja 2014. Anketni vprašalnik je izpolnilo 52 učencev in 32 dijakov. Le nekaj vprašalnikov ni bilo izpolnjenih, vsi drugi vprašalniki so bili popolnoma izpolnjeni.

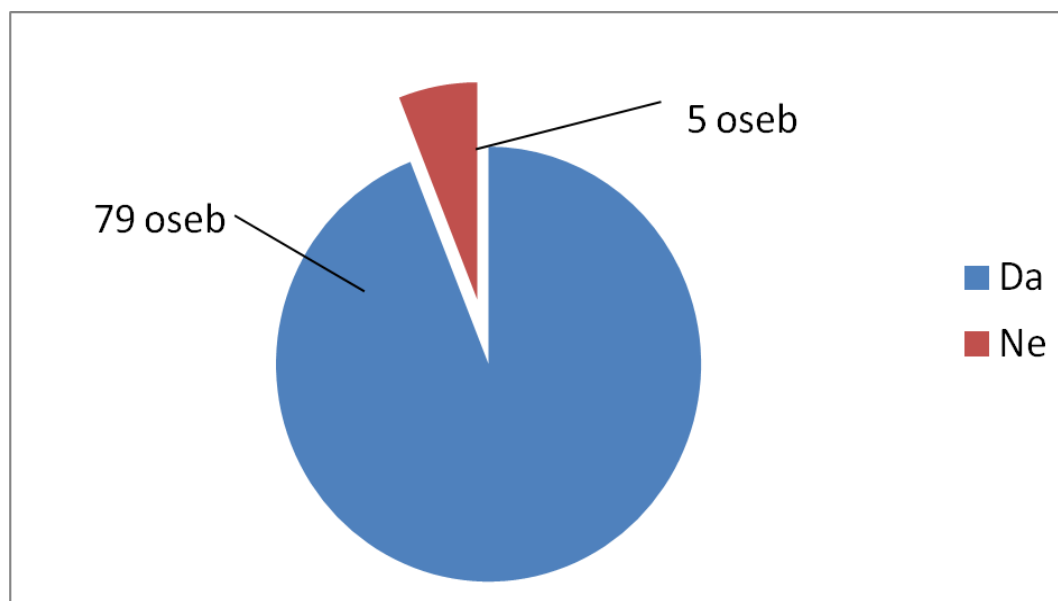
Podatke v teoretičnem delu sva pridobila iz spletnih strani o drogah in iz knjig.

3.5 PREDSTAVITEV IN UTEMELJITEV REZULTATOV

1. Ali veš, katere so prepovedane droge?

Prepovedane droge	f	f (%)
DA	79	94,0
NE	5	6
Skupaj	84	100,0

Preglednica 1: Ali anketiranci vedo, katere so prepovedane droge

Graf 1: Ali anketiranci vedo, katere so prepovedane droge

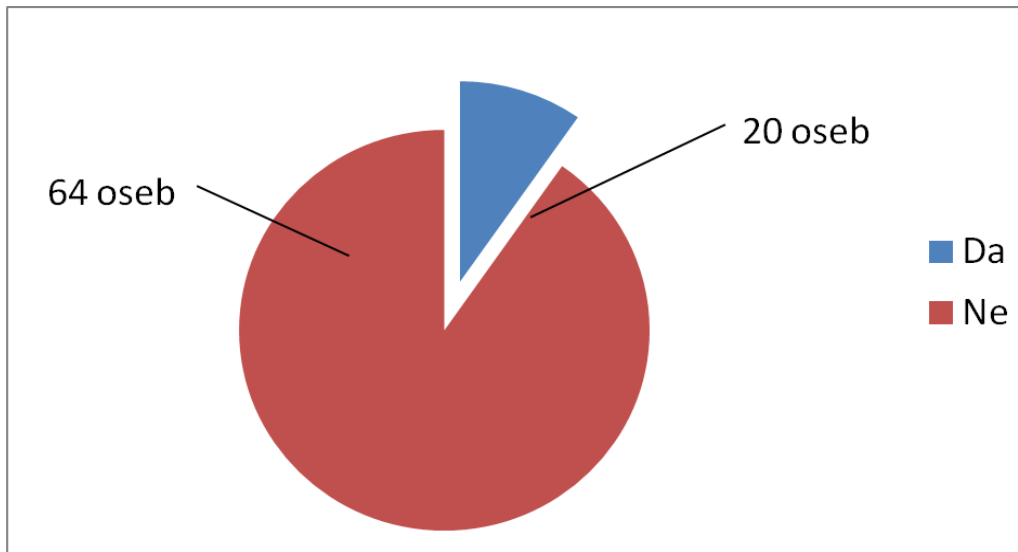
Večina anketirancev (94,0 %) je odgovorila, da pozna prepovedane droge, le nekaj anketirancev je odgovorilo, da jih ne pozna. Nad pridobljenimi odgovori nisva bila presenečena. Anketiranci lahko dobijo podatke o tem, katere so prepovedane droge na internetu, preberejo v knjigah, pa tudi na šoli je marsikdaj organizirana delavnica na temo drog.

Predvidevala sva, da večina učencev in dijakov ve, katere so prepovedane droge. Najina hipoteza se je tako potrdila.

2. Ali si že bil kdaj v stiku s kakršnimikoli drogami?

Prepovedane droge	f	f (%)
DA	20	23,8
NE	64	76,2
Skupaj	84	100,0

Preglednica 2: Ali so anketiranci že bili v stiku s kakršnimikoli drogami

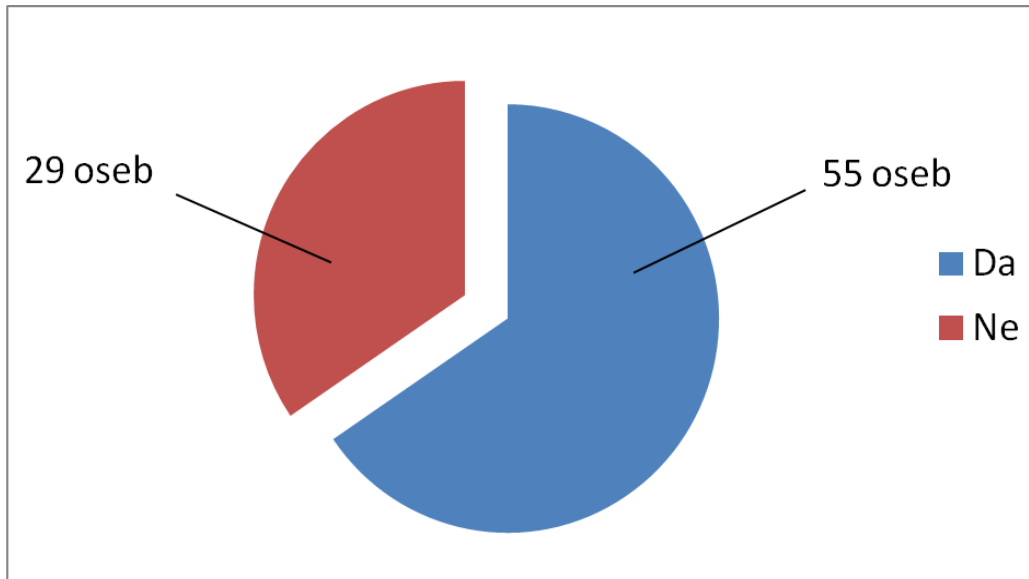
Graf 2: Ali so anketiranci že bili v stiku s kakršnimikoli drogami

Večina anketirancev (76,2 %) je odgovorila, da še ni bila v stiku z drogami, 23,8 % pa jih je odgovorilo, da so že bili v stiku s drogami, kar naju je presenetilo, saj sva pričakovala, da bo več oseb izbralo odgovor ne, kot pa se je izkazalo. Zanimivo bi bilo ugotoviti, kje točno so bili v stiku z drogami: je to morda, ko gredo ven, na zabavo ali jim drogo ponudijo na poti iz šole.

3. Ali poznaš koga, ki je že bil v stiku z drogami?

Prepovedane droge	f	f (%)
DA	55	65,5
NE	29	34,5
Skupaj	84	100,0

Preglednica 3: Ali anketiranci poznajo koga, ki je že bil v stiku z drogami

Graf 3: Ali anketiranci poznajo koga, ki je že bil v stiku z drogami

Več kot polovica (65,5 %) anketiranih pozna nekoga, ki je že bil v stiku z drogami, 34,5 % pa ne pozna nobene osebe, ki je že bila v stiku z drogami.

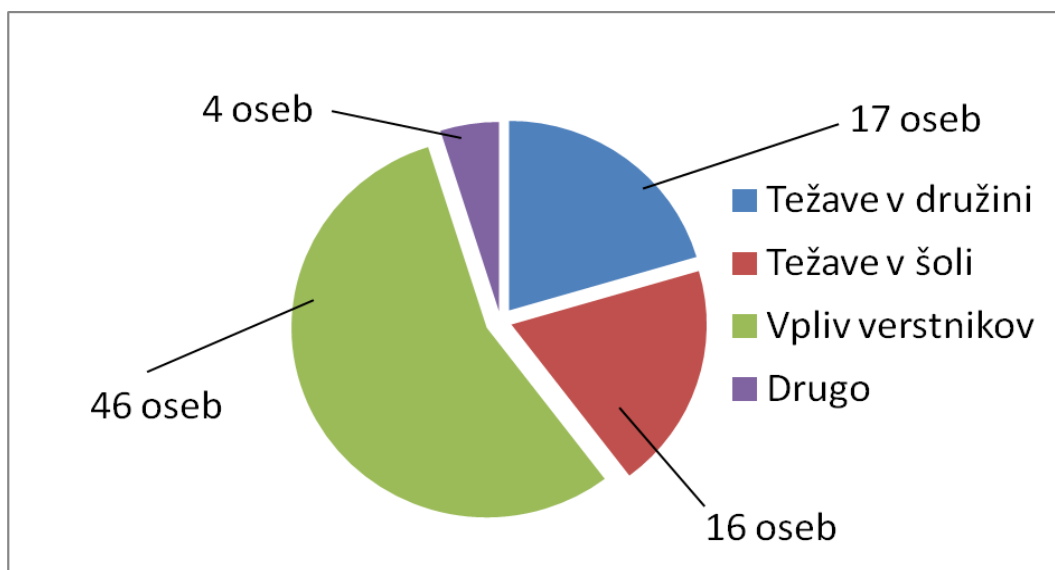
Presenetilo naju je, da je toliko anketirancev odgovorilo, da pozna nekoga, ki je že bil v stiku z drogami.

4. Zakaj se mladina odloča za uživanje drog?

Uživanje drog	f	f (%)
Težave v družini	17	20,2
Težave v šoli	16	19,0
Vpliv vrstnikov	46	54,8
Drugo	4	4,8
Skupaj	8	98,8*

*Zaradi zaokroževanja vsota odstotkov ni 100, temveč 98,8

Preglednica 4: Razlogi mladih za uživanje drog

Graf 4: Razlogi mladih za uživanje drog

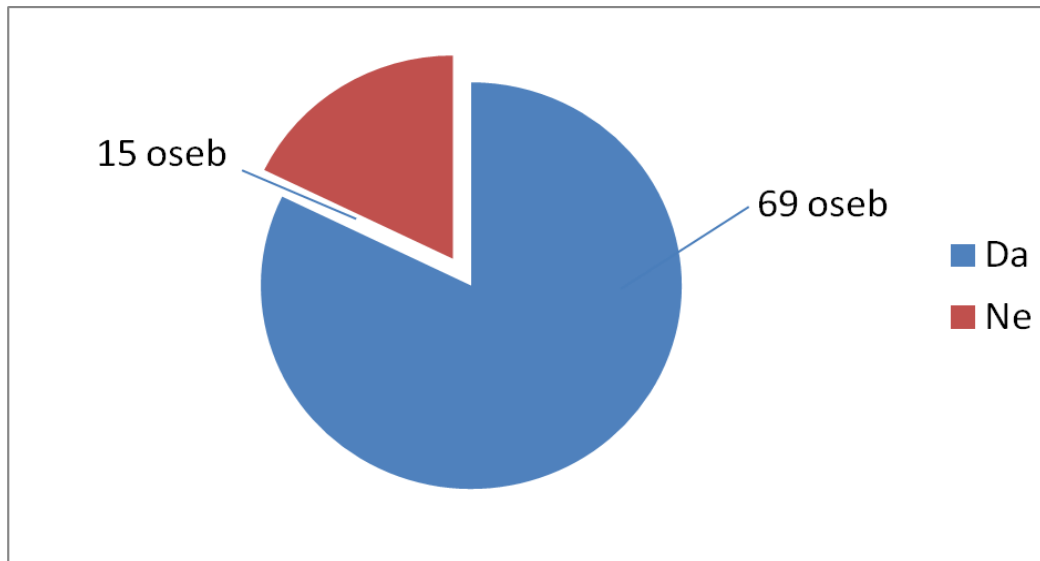
Več kot polovica anketirancev (54,8 %) je odgovorila, da se mladina odloča za drogo zaradi vpliva vrstnikov, okoli 20 % anketirancev je odgovorilo, da zaradi težav v družini ali zaradi težav v šoli. Pod odgovori drugo so učenci oz. dijaki navajali različne odgovore. Ta odgovor so izbrali 4 anketiranci. Njihove utemeljitve so bile: 1 učenka je zapisala, da zato, ker imajo nekateri preveč denarja; 1 učenec je zapisal, da zato, ker mislijo, da so bolj »kul«, če uživajo droge; 1 dijakinja je zapisala, da zato, ker ne vidijo rešitve; 1 dijak pa je zapisal, da zaradi dobrega občutka.

Nad rezultati nisva bila presenečena. Predvidevala sva, da bodo učenci v večini izbrali odgovor zaradi vpliva vrstnikov. Najina hipoteza se je potrdila.

5. Ali misliš, da cigarete povzročajo močno odvisnost?

Prepovedane droge	f	f (%)
DA	69	82,1
NE	15	17,9
Skupaj	84	100,0

Preglednica 5: Ali anketiranci menijo, da cigarete povzročajo močno odvisnost

Graf 5: Ali anketiranci menijo, da cigarete povzročajo močno odvisnost

Kot sva predvidevala, je velika večina anketirancev (82,1%) odgovorila, da cigarete povzročajo močno odvisnost, le nekaj anketirancev (17,9%) meni, da ne povzročajo odvisnosti.

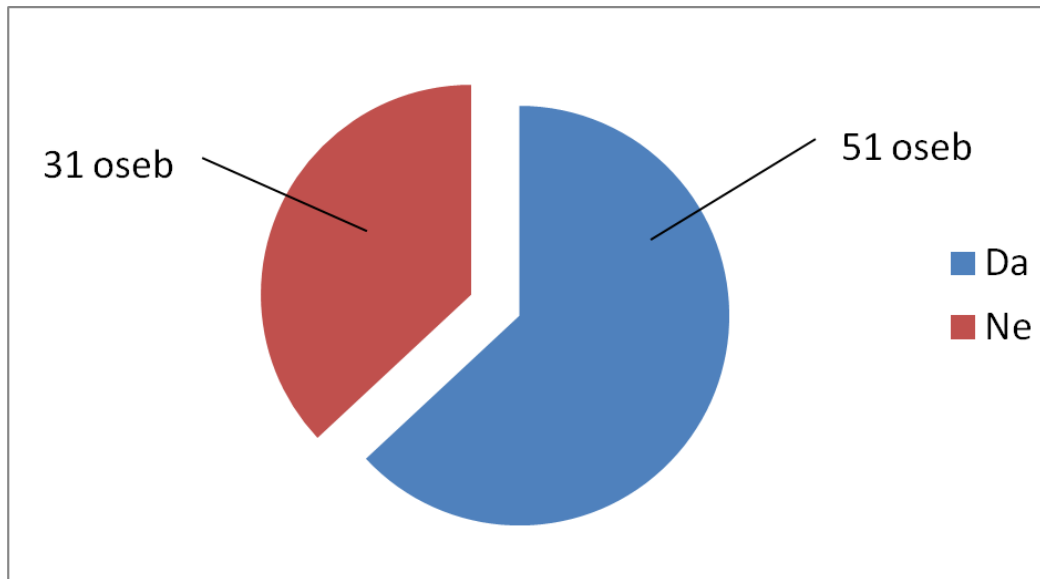
Rezultati naju niso povsem prepričali, da učenci in dijaki poznajo učinke cigaret, saj je za naju 17,9% vseeno velik odstotek, ki govori o tem, da so učenci in dijaki slabo osveščeni o škodljivosti.

6. Ali meniš, da z lahkoto prideš do drog?

Prepovedane droge	f	f (%)
DA	51	62,2
NE	31	37,8
Skupaj	82	100,0

Preglednica 6: Mnenje anketirancev o dostopnosti drog

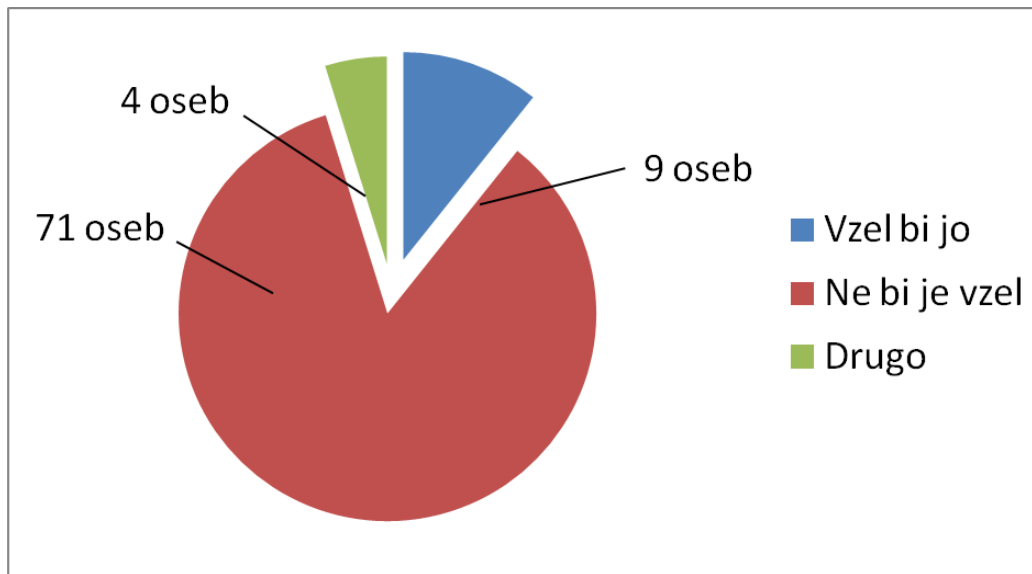
Graf 6: Mnenje anketirancev o dostopnosti drog

Več kot polovica anketirancev (62,2 %) meni, da z lahkoto prideš do drog, 37,8 % pa se jih s tem ne strinja. Najina hipoteza se je potrdila. Nad temi rezultati nisva bila presenečena, a vseeno je to zelo zaskrbljujoč podatek.

7. Kaj bi naredil, če bi ti kdo ponudil drogo?

Ponudil drogo	f	f (%)
Vzel bi jo	9	10,7
Ne bi je vzel	71	84,5
Drugo	4	4,8
Skupaj	84	100,0

Preglednica 7: Kaj bi anketiranci naredili, če bi jim kdo ponudil drogo

Graf 7: Kaj bi anketiranci naredili, če bi jim kdo ponudil drogo

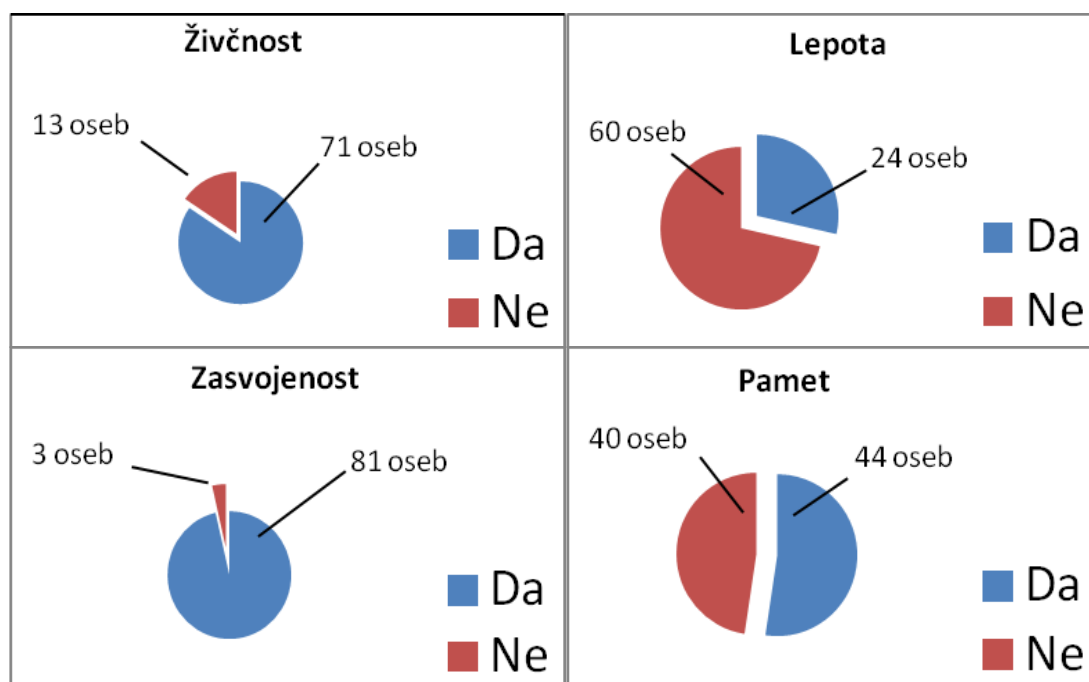
Večina anketirancev (84,5 %) je odgovorila, da ne bi vzeli droge, če bi jo kdo ponudil. 9 anketirancev (10,7 %) bi drogo vzelo. Pod odgovori drugo so učenci oz. dijaki navajali različne odgovore. Ta odgovor so izbrali 4 anketiranci. Njihove utemeljitve so bile: 1 učenec je zapisal, da bi drogo vzel in jo prodal naprej, ker bi na ta način »fajn« zaslužil; 1 učenec je zapisal, da bi drogo vzel in jo nesel na policijo; 1 dijak in 1 dijakinja pa sta zapisala, da droge ne bi vzela in bi se umaknila.

Rezultati naju niso presenetili, saj sva pričakovala, da večina anketirancev ne bi vzela droge, če bi jim jo nekdo ponudil.

8. Kateri so učinki drog?

Učinki drog	Živčnost	Lepota	Zasvojenost	Pamet
DA	71	24	81	44
NE	13	60	3	40
Skupaj	84	84	84	84
DA (%)	84,5	28,6	96,4	52,4
NE (%)	15,5	71,4	3,6	47,6
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0

Preglednica 8: Mnenje anketirancev o učinkih drog

Graf 8: Mnenje anketirancev o učinkih drog

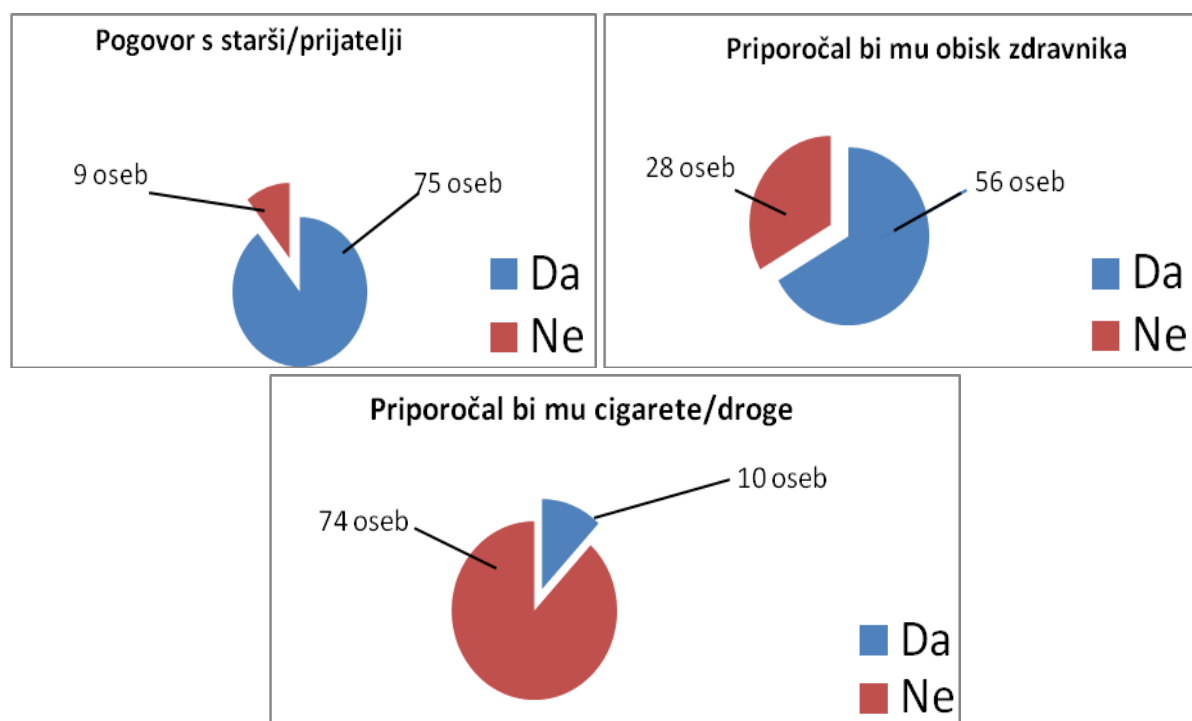
Večina anketirancev meni, da sta učinka drog predvsem zasvojenost (96,4 %) in živčnost (84,5 %). Presenetilo naju je, da je polovica anketirancev (52,4 %) odgovorila, da je tudi pamet učinek drog. Morda so anketiranci napačno sklepali in mislili, da droge vplivajo na pamet v tem smislu, da si manj pameten in ne moreš trezno razmišljati. 28,6 % anketirancev meni, da je tudi lepota učinek drog.

Najina hipoteza se je potrdila.

9. Kaj bi priporočali nekemu, ki je že zasvojen z drogami?

Priporočal zasvojenim	Pogovor s starši/prijatelji	Priporočal zdravnika	Priporočal bi mu cigarete/droge
DA	75	56	10
NE	9	28	74
Skupaj	84	84	84
DA(%)	89,3	66,7	11,9
NE(%)	10,7	33,3	88,1
Skupaj	100,0	100,0	100,0

Preglednica 9: Priporočila anketirancev osebi, ki je že zasvojena z drogami

Graf 9: Priporočila anketirancev osebi, ki je že zasvojena z drogami

Večina anketirancev (89,3 %) bi nekemu, ki je že zasvojen z drogami, priporočala pogovor s starši oz. prijatelji, kar 66,7 % bi jih priporočalo tudi obisk zdravnika. Večina anketirancev (88,1 %) je odgovorila, da ne bi priporočali cigaret/drog. Rezultati naju niso presenetili, saj meniva, da je pogovor s starši oz. prijatelji prvi korak k temu, da nekdo prizna, da ima sploh težavo. Poleg tega je mogoče s pogovorom, z razumevanjem in s pomočjo bližnjih (staršev, sorodnikov, prijateljev) rešiti marsikatero težavo.

4 ZAKLJUČEK

Ugotovila sva, da se učenci in dijaki spoznajo na droge oz. tako vsaj trdijo. Morda bi lahko to vprašanje zastavila tudi drugače ter naštela nekaj drog, učenci in dijaki pa bi se odločili, ali spada to v kategorija droga ali ne oz. ali je ta droga dovoljena ali nedovoljena. Pri tem bi rada znova opozorila na to, da so tudi nikotin, ki se nahaja v cigaretah, kofein, ki se nahaja v kavi, tein pa v čaju ter alkohol droge, a je družbena toleranca do uživanja teh drog zelo velika.

Le peščica anketirancev je že bila v stiku z drogami, kar je vsekakor pozitivna ugotovitev te raziskovalne naloge. Upava, da so bili anketiranci pri podajanju odgovorov iskreni, da niso tako odgovorili, ker menijo, da je prav, ampak, ker je temu zares tako.

Presenetilo naju je, da več kot polovica anketirancev pozna nekoga, ki je že bil v stiku z drogami. Pri tem se nama postavlja vprašanje, koga to poznajo. Je morda to sovrstnik? Učenci se po večini zavedajo učinkov drog. Pri tem pripisujeva pomembno vlogo medijem in šoli kot vzgojno izobraževalni ustanovi, ki mora mlade osveščati o škodljivih posledicah uživanja drog.

Ugotovila sva tudi, da se mladina največkrat odloči za uživanje droge zaradi vpliva vrstnikov. Mladi si namreč želijo občutek sprejetosti, nekateri pa potrditev iščejo v negativnih stvareh.

Največ anketirancev bi priporočalo nekomu, ki je že zasvojen z drogami, pogovor s starši ali prijatelji, kar nekaj anketirancev pa bi jim priporočalo tudi obisk zdravnika. Meniva, da je pogovor z najbližjimi tisti, na katere se kot prve obrnemo po pomoč. Na zdravnika se morda obrnejo takrat, ko ugotovijo, da rabijo strokovno pomoč in da ne zadostuje več pogovor, ker so njihove težave z uživanjem droge že prevelike.

Zanimivo bi bilo tudi primerjati podatke med osnovnošolci in srednješolci, a sva že med obdelavo podatkov ugotovila, da so razlike zelo majhne oz. jih skoraj ni.

5 VIRI IN LITERATURA

- Sanders, P. in Mayers, S.: Droge. DZS. Ljubljana, 1996.
- Täschner, K.-L.: Trde droge-mehke droge? Gorenjski tisk. Kranj, 2002.
- Čebašek, Z., Hovnik Keršmanec, M., Stergar, E.: Alkohol?: čim manj - tem bolje, otroci in mladostniki pa sploh ne! Rdeči križ Slovenije. Ljubljana, 1999.
- <http://drustvo-stigma.si>, sneto 1. 3. 2014.
- <http://www.drogart.org>, sneto 27. 2. 2014.
- <http://www.druginfo.adf.org.au>, sneto 27. 2. 2014.

PRILOGA: ANKETNI VPRAŠALNIK

Sva Nik Spolenak in Filip Robič in raziskujeva, koliko učencev in dijakov ima dostop do prepovedanih drog. Prosiva za iskrene odgovore. Pri vprašanjih obkroži ustrezen odgovor oz. ga s kljukico označi v tabeli. Anketa je anonimna.

Spol: 1 M 2 Ž

Razred: 7. 8. 9. 1. letnik

1. Ali veš, katere so prepovedane droge?

DA (1) NE (0)

2. Si že bil kdaj v stiku s kakršnimi koli drogami?

DA (1) NE (0)

3. Kaj bi naredil, če bi ti kdo ponudil drogo?

1) vzel bi jo

2) ne bi je vzel

3) drugo: _____

4. Ali poznaš koga, ki je že bil v stiku z drogami?

DA (1) NE (0)

5. Ali misliš, da tudi cigarete povzročajo močno odvisnost?

DA (1) NE (0)

6. Kako bi svetoval komu, ki je odvisen od cigaret ali prepovedanih drog?

	NE (0)	DA (1)
priporočal bi mu pogovor s starši/prijatelji		
priporočal bi mu obisk zdravnika		
priporočal bi mu cigarete/droge		

7. Zakaj misliš, da se mladina odloči za uživanje drog?

1) težave v družini

2) težave v šoli

3) vpliv vrstnikov

4) drugo: _____

8. Ali meniš, da lahko z lahkoto prideš do drog?

DA (1) NE (0)

9. Učinki drog:

	NE (0)	DA (1)
pamet		
živčnost		
zasvojenost		
lepota		

Hvala za sodelovanje!